

नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या जिल्हा मध्यवर्ती
सहकारी बँकांच्या वित्तीय प्रशासन/
विलिनीकरणापोटी महाराष्ट्र राज्य सहकारी
बँकेस अर्थसहाय्य देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-१२१८/प्र.क्र.१८६/२-स
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १० जानेवारी, २०१९

- वाचा:-** १) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दि.२.११.२०१८ रोजीचे पत्र
२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक यांचे दि.२.११.२०१८ रोजीचे पत्र
३) मा.मुख्यमंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२.११.२०१८ रोजी नागपूर येथे झालेल्या आढावा बैठकीसंदर्भातील दि. १५.११.२०१८च्या पत्राने निर्गमित करण्यात आलेले इतिवृत्त

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेने राज्य सहकारी बँकेच्या भाग भांडवलामध्ये रु. २०० कोटीची गुंतवणूक करणेबाबत सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे दिलेल्या निवेदनाच्या अनुषंगाने बँकेचे त्रिस्तरीय कर्जपुरवठा, ग्रामीण व कृषी उद्योग क्षेत्रासाठीचे आर्थिक योगदान तसेच भविष्यात आर्थिक अडचणीचा सामना कराव्या लागणा-या संस्थांना राज्य सहकारी बँकेकडून आवश्यक असलेले अर्थसहाय्य तसेच राज्य शासनाने सदर बँकेत भाग भांडवलापोटी गुंतवणूक केल्यास शासनास बाजारभावापेक्षा जास्त दराने लाभांश रुपाने मिळणारा परतावा इत्यादी बाबींचा विचार करता बँकेच्या भागभांडवलात रु. १०० कोटी गुंतवणूक करणेसाठीचा प्रस्ताव सहकार आयुक्त, पुणे यांनी दि.२.११.२०१८ च्या पत्राने निर्णयास्तव सादर केला आहे.

तसेच विदर्भातील नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या अडचणीत असलेल्या जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांच्या आर्थिक स्थितीचा आढावा घेणे व उपाययोजना करण्यासंदर्भात मा.मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली दि. ०२.११.२०१८ रोजी नागपूर येथे झालेल्या आढावा सभेमध्ये या तीनही बँका थकबाकी व एन.पी.ए. चे प्रमाण खूप जास्त झाले असल्यामुळे आर्थिकदृष्ट्या अडचणीत आल्याने या बँकांच्या दैनंदिन कामकाजातही अडथळे येत असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे. परिणामतः या तीन जिल्ह्यांतील शेतकऱ्यांना शेतीसाठी कर्जपुरवठा होत नसल्याने शेतकऱ्यांचीही अडचण होत आहे. या पार्श्वभूमीवर व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि.

यांनी त्यांच्या दि. २.११.२०१८ च्या पत्राने नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या अडचणीत असलेल्या जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका चालविण्यास आणि तदनंतर या बँकांच्या विलीनीकरणास सहमती दर्शविली आहे.

सहकार आयुक्तांचा दि.२.११.२०१८ रोजीचा प्रस्ताव, व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक यांचा प्रस्ताव त्याचप्रमाणे विमा महामंडळ कायद्यातील कलम १६(२) मधील तरतूदीनुसार राज्य शासनाकडून राज्य बँकेस रु.१०० कोटी भागभांडवल स्वरूपात देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेमार्फत नाबार्डकडून मिळणारे अर्थसहाय्य, बँकेचे भाग भांडवल तसेच ठेवीदारांच्या ठेवी या माध्यमातून सहकारी साखर कारखाने, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका व इतर सहकारी उद्योगांना पतपुरवठा केला जातो. सद्यःस्थितीत सहकारी साखर कारखाने व जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका यांची आर्थिक स्थिती पाहता, त्यांना पुढील काळात अधिकचा कर्ज पुरवठा करण्याच्या आवश्यकतेच्या अनुषंगाने सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, म.रा.पुणे यांनी शासनाकडे सादर केलेल्या प्रस्तावास तसेच विदर्भातील नागपूर, वर्धा व बुलडाणा या जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका आर्थिकदृष्ट्या अडचणीत असल्यामुळे त्यांच्या दैनंदिन कामकाजात येत असणारे अडथळे आणि शेतकऱ्यांना कर्जपुरवठा होत नसल्याने शेतकऱ्यांची होत असलेली अडचण लक्षात घेता, व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक यांनी दि.२.११.२०१८ च्या पत्राने उपरोक्त तीनही बँका चालविण्यासाठी व तदनंतर विलीनीकरणासाठी विमा महामंडळ कायद्यातील कलम १६(२) मधील तरतूदीनुसार महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेस रु.१०० कोटी भागभांडवल स्वरूपात उपलब्ध करून देण्याबाबतच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी शासनाच्या प्रस्तुत निर्णयाच्या अनुषंगाने आवश्यक ती पुढील कार्यवाही तात्काळ करावी.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०११०१६३६५६८७०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रमेश शिंगटे)

अवर सचिव व सहनिबंधक, सहकारी संस्था

प्रति,

१. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक. लि. मुंबई.
३. कार्यकारी संचालक, नागपूर/वर्धा/ बुलडाणा जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक.
४. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था.
५. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, नागपूर/वर्धा/ बुलडाणा.
६. निवड नस्ती-२-स.